

Universitat Oberta de Catalunya

ASSIGNATURA: ÀLGEBRA

PAC Núm.: 1

Data de proposta: 27/09/2013

Data d'entrega: $\leq 07/10/2013$

Observacions:

- Respon sobre aquest mateix enunciat sense eliminar el text original
- **Recorda que és necessari que justifiquis les respostes**
- El nom del fitxer ha de ser Cognom1_Cognom2_Nom.PDF.
- A l'adreça d'Internet <http://www.dopdf.com/> et pots descarregar un conversor gratuït a format pdf. Un altre conversor gratuït, en aquest cas online i per a documents amb format Word, el pots trobar a <http://www.expresspdf.com/>
- **A la solució d'aquesta PAC NO es pot usar la Wiris si no és per comprovar els resultats trobats realitzant els exercicis prèviament per un mateix** (és a dir, cal respondre els exercicis fent-los per un mateix i comprovar els resultats amb la Wiris i, en tal cas, s'haurà d'incloure les corresponents captures de pantalla del *software*). **Per utilitzar la $i = \sqrt{-1}$, dels nombres complexos, amb la Wiris haureu d'utilitzar la icona que apareix a l'eina "Símbols" (no la "i" del teclat de l'ordinador).**
- Justifica tots els passos donats a la resolució de cada exercici.
- Recorda que el límit d'entrega de la PAC són les 24.00h. del dia 07/10/2013
- Tots els exercicis tenen el mateix valor. A cada exercici tots els apartats tenen la mateixa puntuació.

Valoració:

SOLUCIÓ

1. Per a tot nombre natural $n \geq 1$, demostra per inducció que el nombre $n^3 + (n+1)^3 + (n+2)^3$ és divisible per 9

Solució:

Apliquem els passos que s'expliquen a l'apartat 2.3 de la pàgina 14 del material imprès (requadre gris):

- i. Cal veure que la propietat és certa per a $n = 1$, és a dir que $1^3 + (1+1)^3 + (1+2)^3$ és divisible per 9, la qual cosa és certa ja que $1+8+27 = 36$ i 36 és divisible per 9 ($36 = 9 \cdot 4$)

- ii. Cal veure que si la propietat és certa per a un natural n , llavors també ho és per a $n + 1$.

Efectivament: Hem de veure que si $n^3 + (n + 1)^3 + (n + 2)^3$ és divisible per 9 implica que $(n+1)^3 + ((n+1) + 1)^3 + ((n+1) + 2)^3$ és divisible per 9.

Sabem que: $n^3 + (n + 1)^3 + (n + 2)^3 = 9p$

Partim de: $(n+1)^3 + ((n+1) + 1)^3 + ((n+1) + 2)^3 =$ operem=
 $= (n+1)^3 + (n+2)^3 + n^3 + 9n^2 + 27n + 27 =$ agrupem=
 $= (n^3 + (n+1)^3 + (n+2)^3) + 9(n^2 + 3n + 3) =$ per un costat, apliquem hipòtesi d'inducció i, per un altre, sabem que $9(n^2 + 3n + 3)$ és múltiple de $9 = 9p + 9(n^2 + 3n + 3)$

Llavors, pel principi d'inducció matemàtica, la propietat és certa per a qualsevol nombre natural.

2. Contesta als següents apartats:

- a. Realitza les següents operacions amb nombres complexos, expressant el resultat en forma binòmica:

$$a) \frac{1}{2+i} \quad b) \frac{(i-1)^3}{i+1} \quad c) \frac{-5+3i}{(1+i)^2} \quad d) (2+i) \cdot (8+5i) \cdot i \quad e) \frac{1+i}{2+i} : \frac{-1+i}{-2+i}$$

Solució:

Per a això anem a aplicar la definició de nombre “i” que apareix a l’apartat 3.1 de la pàgina 17 del material imprès. Com que tenim una sèrie d’operacions amb nombres complexos en forma binòmica que operarem tal com s’explica a l’apartat 3.3.1 de la pàgina 20.

A més a més, en aquests casos, partirem del complex i multipliquem i dividim pel conjugat del denominador per eliminar el complex del denominador. I, per últim, agrupem part imaginària i part real:

$$\begin{aligned} a) \frac{1}{2+i} &= \frac{1 \cdot (2-i)}{(2+i) \cdot (2-i)} = \frac{2-i}{4-i^2} = \frac{2-i}{4+1} = \frac{2-i}{5} = \frac{2}{5} - \frac{i}{5} \\ b) \frac{(i-1)^3}{i+1} &= \frac{(i-1)^4}{(i+1) \cdot (i-1)} = \frac{(-2i)^2}{i^2-1} = \frac{-4}{-2} = 2 \\ c) \frac{-5+3i}{(1+i)^2} &= \frac{-5+3i}{(1-i)^2} = \frac{-5+3i}{-2i} = \frac{(-5+3i) \cdot i}{-2i^2} = \frac{-5i-3}{2} = -\frac{3}{2} - \frac{5}{2}i \\ d) (2+i) \cdot (8+5i) \cdot i &= (16+10i+8i-5) \cdot i = 16i-10-8-5i = -18+11i \end{aligned}$$

$$e) \frac{1+i}{2+i} : \frac{-1+i}{-2+i} = \frac{(1+i) \cdot (-2+i)}{(2+i)(i-1)} = \frac{-2+i-2i-1}{2i-2-1-i} = \frac{-i-3}{-3+i} = \frac{(-i-3)^2}{(-3+i) \cdot (-3-i)} =$$

$$= \frac{-1+6i+9}{9+1} = \frac{8+6i}{10} = \frac{4}{5} + \frac{3}{5}i$$

Comprovació amb Wiris:

$$\left[\begin{array}{l} \text{simplifica} \left(\frac{1}{2+i} \right) \rightarrow \frac{2}{5} - \frac{i}{5} \\ \text{simplifica} \left(\frac{(i-1)^3}{i+1} \right) \rightarrow 2 \\ \text{simplifica} \left(\frac{-5+3i}{(\text{conjugat}(1+i))^2} \right) \rightarrow -\frac{3}{2} - \frac{5 \cdot i}{2} \\ \text{simplifica} ((2+i) \cdot (8+5i) \cdot i) \rightarrow -18 + 11 \cdot i \\ \text{simplifica} \left(\frac{\frac{1+i}{2+i}}{\frac{-1+i}{-2+i}} \right) \rightarrow \frac{4}{5} + \frac{3 \cdot i}{5} \end{array} \right]$$

- b. Troba les arrels de l'equació, en forma polar i binòmica i els angles en graus, de la següent equació: $(1+i) \cdot x^3 - 2i = 0$

NOTA: Recorda que la calculadora Wiris utilitza, per defecte, radians (i no graus) per realitzar els càlculs.

Solució:

Queda clar que (observem que és el que s'explica a l'apartat 3.4.1. de la pàgina 30):

$$x^3 = \frac{2i}{1+i} \rightarrow x^3 = \frac{2i(1-i)}{(1+i)(1-i)} \rightarrow x^3 = \frac{2i-2i^2}{1-i^2} \rightarrow x^3 = \frac{2+2i}{2} \rightarrow x^3 = 1+i$$

Per tant, $x = \sqrt[3]{1+i}$ Per determinar les arrels cúbiques d'aquest complex determinem primer el mòdul i l'argument de $z = 1+i$:

$$m = \sqrt{(1)^2 + (1)^2} = \sqrt{2}$$

$$\alpha = \arctg \frac{1}{1} = \arctg 1 = 45^\circ$$

Tenim, per tant, que $z = \sqrt{2}_{45^\circ}$

Com que ens demanen les arrels tercers, hem de fer:

$$\sqrt[3]{z} = \sqrt[3]{\sqrt{2}_{45^\circ}} = \left(\sqrt[6]{2}\right)^{\frac{45^\circ+360^\circ k}{3}} \text{ per a } k=0, 1, 2$$

Això és, el mòdul de les arrels és: $r = \sqrt[6]{2}$

Els arguments de les arrels són $\beta = \frac{45^\circ+360^\circ k}{3}$ per a $k=0, 1, 2$

- Si $k=0$, tenim que $\beta_0 = 15^\circ$
- Si $k=1$, tenim que $\beta_1 = 15^\circ+120^\circ = 135^\circ$
- Si $k=2$, tenim que $\beta_2 = 135^\circ+120^\circ = 255^\circ$

Per tant, les tres arrels de l'equació són:

$$\begin{array}{c} \sqrt[6]{2}_{15^\circ} \\ \sqrt[6]{2}_{135^\circ} \\ \sqrt[6]{2}_{255^\circ} \end{array}$$

Seguint les instruccions de l'apartat 3.4.2 de la pàgina 33, passem els nombres a forma binòmica:

$$\sqrt[6]{2}_{15^\circ} = \sqrt[6]{2} \cdot (\cos 15^\circ + i \sin 15^\circ) = \sqrt[6]{2} \cdot (0,97 + 0,26i) = 1,08 + 0,29i$$

$$\sqrt[6]{2}_{135^\circ} = \sqrt[6]{2} \cdot (\cos 135^\circ + i \sin 135^\circ) = \sqrt[6]{2} \cdot (-0,707 + 0,707i) = -0,79 + 0,79i$$

$$\sqrt[6]{2}_{235^\circ} = \sqrt[6]{2} \cdot (\cos 255^\circ + i \sin 255^\circ) = \sqrt[6]{2} \cdot (-0,26 - 0,97i) = -0,29 - 1,08i$$

Comprovació amb Wiris:

$$\begin{array}{l} \text{polar}(\sqrt[6]{2}, \frac{15\pi}{180}) \rightarrow \frac{\sqrt[6]{432}}{4} + \frac{\sqrt[3]{4}}{4} + \left(\frac{\sqrt[6]{432}}{4} - \frac{\sqrt[3]{4}}{4}\right) \cdot i \\ \text{polar}(\sqrt[6]{2}, \frac{135\pi}{180}) \rightarrow -\frac{\sqrt[3]{4}}{2} + \frac{\sqrt[3]{4} \cdot i}{2} \\ \text{polar}(\sqrt[6]{2}, \frac{255\pi}{180}) \rightarrow -\frac{\sqrt[6]{432}}{4} + \frac{\sqrt[3]{4}}{4} + \left(-\frac{\sqrt[6]{432}}{4} - \frac{\sqrt[3]{4}}{4}\right) \cdot i \\ \text{resol}((1+i) \cdot x^3 - 2i = 0, \mathbb{C}) \rightarrow \left\{ \left[x = -\frac{\sqrt[3]{4}}{2} + \frac{\sqrt[3]{4} \cdot i}{2} \right], \left[x = \frac{\sqrt[6]{432}}{4} + \frac{\sqrt[3]{4}}{4} + \left(\frac{\sqrt[6]{432}}{4} - \frac{\sqrt[3]{4}}{4}\right) \cdot i \right], \left[x = -\frac{\sqrt[6]{432}}{4} + \frac{\sqrt[3]{4}}{4} + \left(-\frac{\sqrt[6]{432}}{4} - \frac{\sqrt[3]{4}}{4}\right) \cdot i \right] \right\} \end{array}$$